

STATISTIEK VLAANDEREN

Publicatiedatum: 10/04/2020

Digitaliseringsgraad Vlaamse bedrijven

Gebruikte bronnen en definities

De Enquête naar het gebruik van ICT en e-commerce bij ondernemingen van het Belgische statistiebureau Statbel biedt inzicht in een aantal belangrijke aspecten van digitalisering. Naast Belgische zijn ook Vlaamse gegevens beschikbaar. Deze Vlaamse gegevens werden berekend door Statistiek Vlaanderen. De gegevens zijn terug te vinden in het bijgeleverde Excel-bestand. Hieronder worden de belangrijkste resultaten kort besproken.

Meer info over deze enquête is te vinden op de website van Statbel:

<https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/ict-gebruik-bij-de-ondernemingen>

Resultaten

Samenvatting

- België scoort op vele indicatoren goed tot zeer goed, met name op gebruik ERP software, CRM software, e-commerce, 3D-printing en analyse big data.
- Het Vlaamse Gewest doet het doorgaans iets beter dan het Belgische gemiddelde.
- Er zijn belangrijke verschillen naar omvang van de bedrijven: grote ondernemingen (vooral deze met 250 of meer werknemers) scoren zeer goed op de indicatoren. Dit neemt duidelijk af naarmate de bedrijfsomvang afneemt. Hoewel toch ook moet gezegd worden dat de scores met de tijd verbeteren, en dit zowel voor grote als voor kleine bedrijven.

1. Internettoegang

In internationaal perspectief blijkt dat de Vlaamse ondernemingen met minstens 10 werknemers vrijwel allemaal voorzien zijn van een internettoegang. Bij de categorie van 2 tot 9 werknemers is dat 95% (België 93%).

2. Internetsnelheid

In het Vlaamse Gewest bedroeg het aandeel ondernemingen met een internetverbinding met een maximale downloadsnelheid van minstens 30 Mbit/s 60% (2018). In België is dat 57%. Hier situeren België en Vlaanderen zich in de subtop. Toplanden zijn Denemarken (75%), Zweden (70%) en Nederland (69%).

Het aandeel ondernemingen met een snelle internetverbinding neemt toe met de bedrijfsgrootte. Terwijl 43% van de Vlaamse ondernemingen met 2 tot 9 werknemers in 2019 een internetverbinding

had met een maximale downloadsnelheid van minstens 30 Mbit/s, geldt dat voor 85% van de ondernemingen met minstens 250 werknemers.

3. ERP software

Een ERP (Enterprise Resource Planning) softwarepakket wordt gebruikt voor het delen van informatie tussen de verschillende afdelingen van uw onderneming (bv. boekhouding, planning, productie, marketing, ...).

Vergeleken met de andere EU-landen was in 2017 ERP-software het sterkst ingeburgerd in de Belgische ondernemingen. Tot de top 3 van de EU-landen horen België (54%), Nederland (48%) en Litouwen (47%). Binnen België was ERP-software nog iets vaker aanwezig in Vlaamse ondernemingen (58%).

ERP-software wordt meer gebruikt door grotere ondernemingen. Zo gebruikte in 2019 88% van de ondernemingen met minstens 250 werknemers ERP-software, bij kleine ondernemingen met 2 tot 9 werknemers was dat 20%.

4. CRM software

CRM - Customer Relationship Management is elke softwareapplicatie voor het beheren van informatie over klanten, zoals klantgegevens verzamelen, bewaren en ter beschikking te stellen van verschillende afdelingen binnen de onderneming of klantgegevens analyseren voor marketingdoeleinden (vb. prijsstelling, promotieacties, keuze van distributiekanaal, ...).

Het CRM-gebruik is relatief sterk ingeburgerd in de Belgische ondernemingen. Tot de EU-top 3 voor CRM-penetratie in ondernemingen met ten minste 10 werknemers horen Duitsland (47%), Nederland (47%) en België (43%). In het Vlaamse Gewest is dat nog hoger (48% in 2017; 50% in 2019).

CRM wordt meer gebruikt in grote ondernemingen. Zo gebruikte in 2019 83% van de Vlaamse ondernemingen met minstens 250 werknemers CRM, in kleine ondernemingen met 2 tot 9 werknemers was dat 24%.

5. E-commerce

E-commerce is de verkoop of aankoop van goederen of diensten via een computernetwerk, via methodes die specifiek ontworpen werden voor het ontvangen of plaatsen van bestellingen. De betaling en uiteindelijke levering van de goederen of diensten hoeven niet online te gebeuren. Uitgezonderd bestellingen via handgetypte e-mails.

België (32% in 2017-2018) hoort, samen met Ierland en Tsjechië, tot de top 3 van de landen waar e-commerce het grootste aandeel van de totale omzet van de ondernemingen inneemt. Dit cijfer is even hoog in het Vlaamse Gewest.

Het belang van e-commerce in de totale omzet neemt toe met de ondernemingsgrootte. Bij ondernemingen met 10 tot 49 werknemers was e-commerce in 2018-2019 goed voor 9% van de totale omzet. Bij ondernemingen met minstens 250 werknemers was dat 59%.

6. Website

In België heeft anno 2018 84% van de ondernemingen met 10 of meer werknemers een website. Daarmee staat ons land op de zevende plaats in de EU. Toplanden zijn Denemarken en Finland (96%). In het Vlaamse Gewest was dit 88% in 2018, en 90% in 2019.

Bijna alle Vlaamse ondernemingen met minstens 250 werknemers hebben een website in 2019 (99%), maar dat aandeel wordt kleiner bij de ondernemingen met minder werknemers. Bij de ondernemingen met 2 tot 9 werknemers heeft nog 66% een website.

7. Sociale media

België neemt met een aandeel bedrijven van 58% dat sociale media gebruikt in 2017 de negende plaats in binnen de EU (in 2019 steeg dit sterk tot 71%, maar er zijn voor dat jaar nog geen vergelijkbare Europese cijfers). Malta spant de kroon met 73% en in Denemarken, Ierland en Nederland ligt het cijfer op 68%. Het Vlaamse Gewest komt op 59% in 2017 (72% in 2019).

Bijna alle Vlaamse ondernemingen met minstens 250 werknemers hebben sociale media gebruikt in 2019 (94%), maar dat aandeel wordt kleiner bij de ondernemingen met minder werknemers. Bij de ondernemingen met 2 tot 9 werknemers heeft nog 53% sociale media gebruikt.

8. Cloud computing

Cloud computing (of Cloud) zijn informaticadiensten op internet voor toegang tot software, rekencapaciteit, opslagruimte, enzovoort. De diensten moeten alle volgende eigenschappen bevatten:

- ze worden geleverd door informaticaservers van providers;
- ze zijn makkelijk uit te breiden of te beperken (bijvoorbeeld aantal gebruikers of wijziging van opslagruimte);
- eens ze geïnstalleerd zijn, kunnen ze worden gebruikt "op vraag" van de gebruiker, zonder menselijke interactie met de provider;
- ze zijn betalend, ofwel door de gebruiker, ofwel volgens de gebruikte capaciteit, of ze zijn voorafbetaald.
- Cloud computing kan verbindingen omvatten via een virtueel privénetwerk (VPN, Virtual Private Network).

40% van de Belgische ondernemingen met 10 of meer werknemers kocht cloud computingdiensten aan in 2018, wat goed is voor een zevende plaats in de EU. Toplanden zijn Finland (65%), Zweden (57%) en Denemarken (56%). Het Vlaamse Gewest scoort met 44% iets hoger dan België.

Wederom is de kans dat een onderneming cloud computingdiensten aankoopt groter in grotere ondernemingen. In de Vlaamse ondernemingen met minstens 250 werknemers heeft 81% cloud computingdiensten aangekocht. Bij de kleine ondernemingen met 2 tot 9 werknemers is dat nog 26%.

9. 3D-printing

Dit slaat op het gebruik van speciale printers ofwel door de onderneming zelf ofwel door het gebruik van 3D-printdiensten door andere ondernemingen voor de creatie van driedimensionale fysieke objecten met behulp van digitale technologie.

België behoort met een aandeel van 6% bedrijven met 10 of meer werknemers dat 3D-printing gebruikt bij de top van de EU landen. Enkel Finland scoort met 7% hoger. Het Vlaamse Gewest scoort ook 6%.

Grotere ondernemingen gebruiken meer 3D-printing. In de Vlaamse ondernemingen met minstens 250 werknemers heeft anno 2018 16% 3D-printing gebruikt. Bij de kleine ondernemingen met 2 tot 9 werknemers is dat 3 %.

10. Big data

Big data worden gegenereerd uit activiteiten die elektronisch uitgevoerd worden en uit machine-naar-machinecommunicatie (bv. data uit sociale media-activiteiten, productieprocessen, enzovoort).

Big data hebben meestal de volgende kenmerken:

- aanzienlijk volume dat betrekking heeft op grote hoeveelheden data die doorheen de tijd worden gegenereerd;
- variatie dat betrekking heeft op het verschillende formaat van complexe data, gestructureerd of ongestructureerd (bv. tekst,
- video, afbeeldingen, opnames, documenten, sensordata, activiteitslogs, clickstreams, coördinaten, enzovoort);
- snelheid dat betrekking heeft op de hoge snelheid waarmee data wordt gegenereerd, beschikbaar wordt gemaakt en verandert doorheen de tijd.

Big data-analyse verwijst naar het gebruik van technieken, technologieën en softwaretools om big data te analyseren die uit de databronnen van de eigen onderneming of uit andere databronnen worden geëxtraheerd.

België scoort in EU-verband hoog qua analyse van big data (uit om het even welke bron): 20% van de bedrijven met 10 of meer werknemers. Dit is evenveel als in Ierland. Enkel Nederland (22%) en Malta (24%) doen het iets beter. Het Vlaamse Gewest scoort 21%.

Ook hier is data analyse van big data belangrijker naarmate de omvang van het bedrijf toeneemt. In de Vlaamse ondernemingen met minstens 250 werknemers heeft 57% big data geanalyseerd. Bij de kleine ondernemingen met 2 tot 9 werknemers is dat 11%.